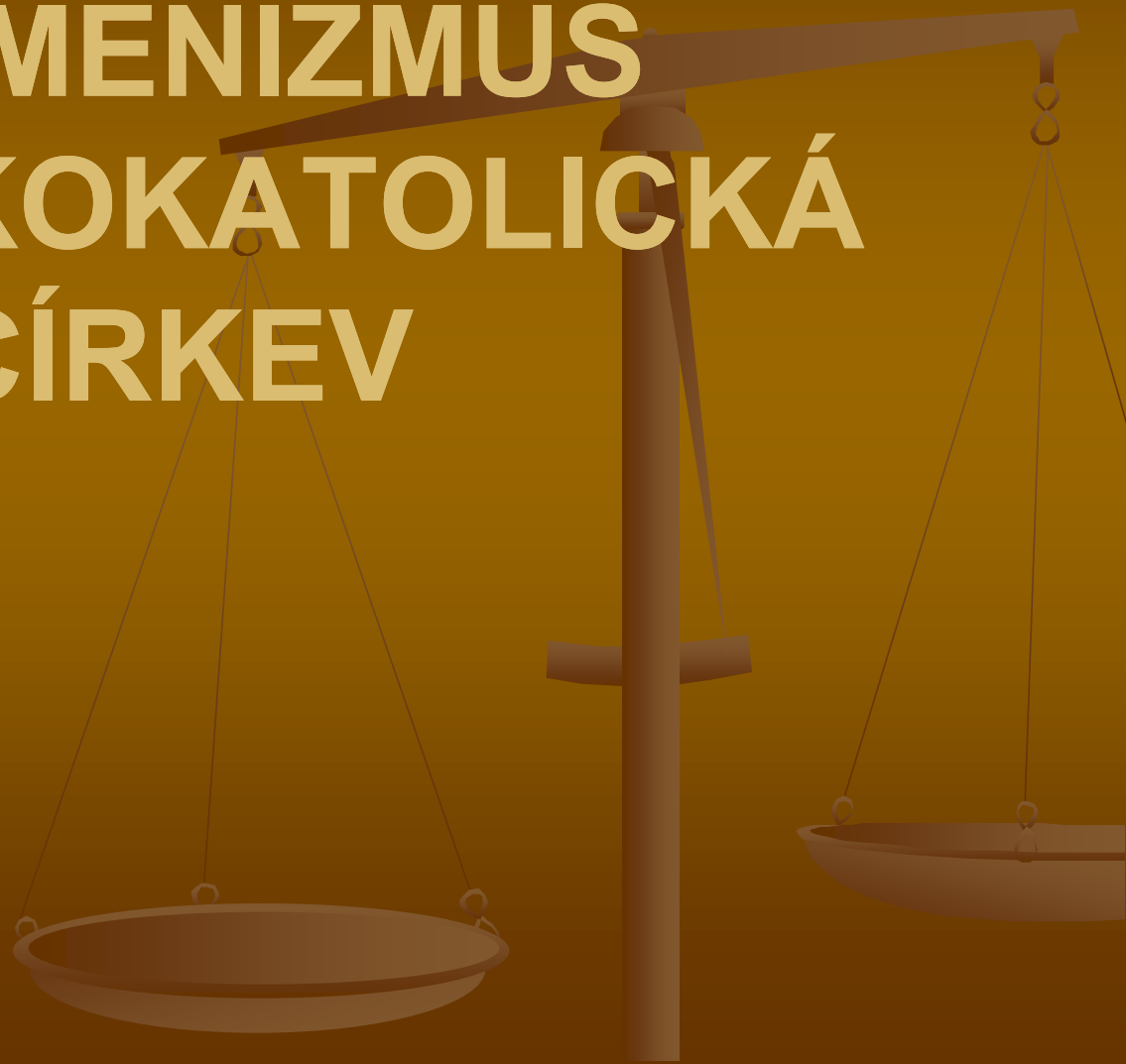
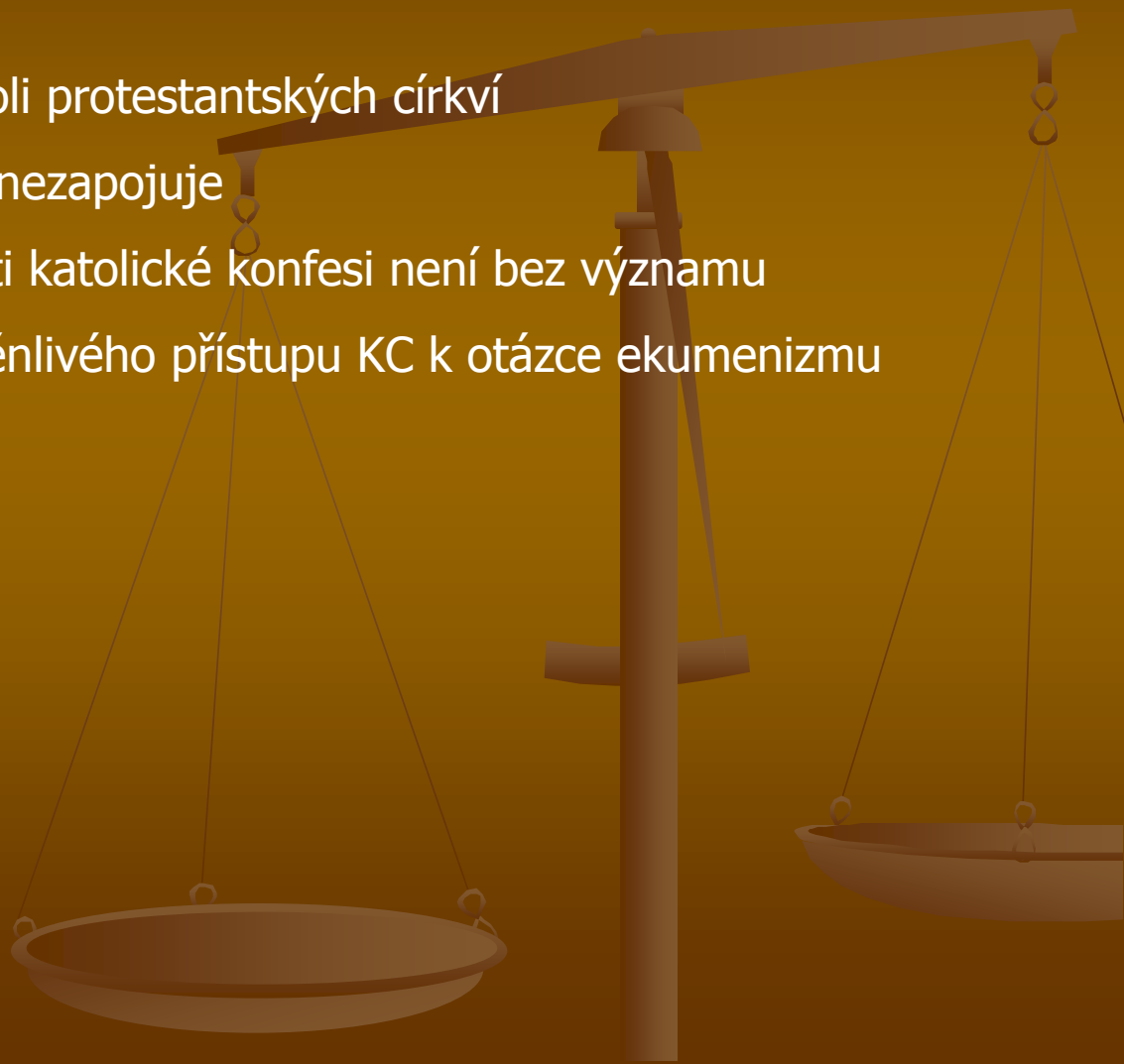

EKUMENIZMUS A ŘÍMSKOKATOLICKÁ CÍRKEV

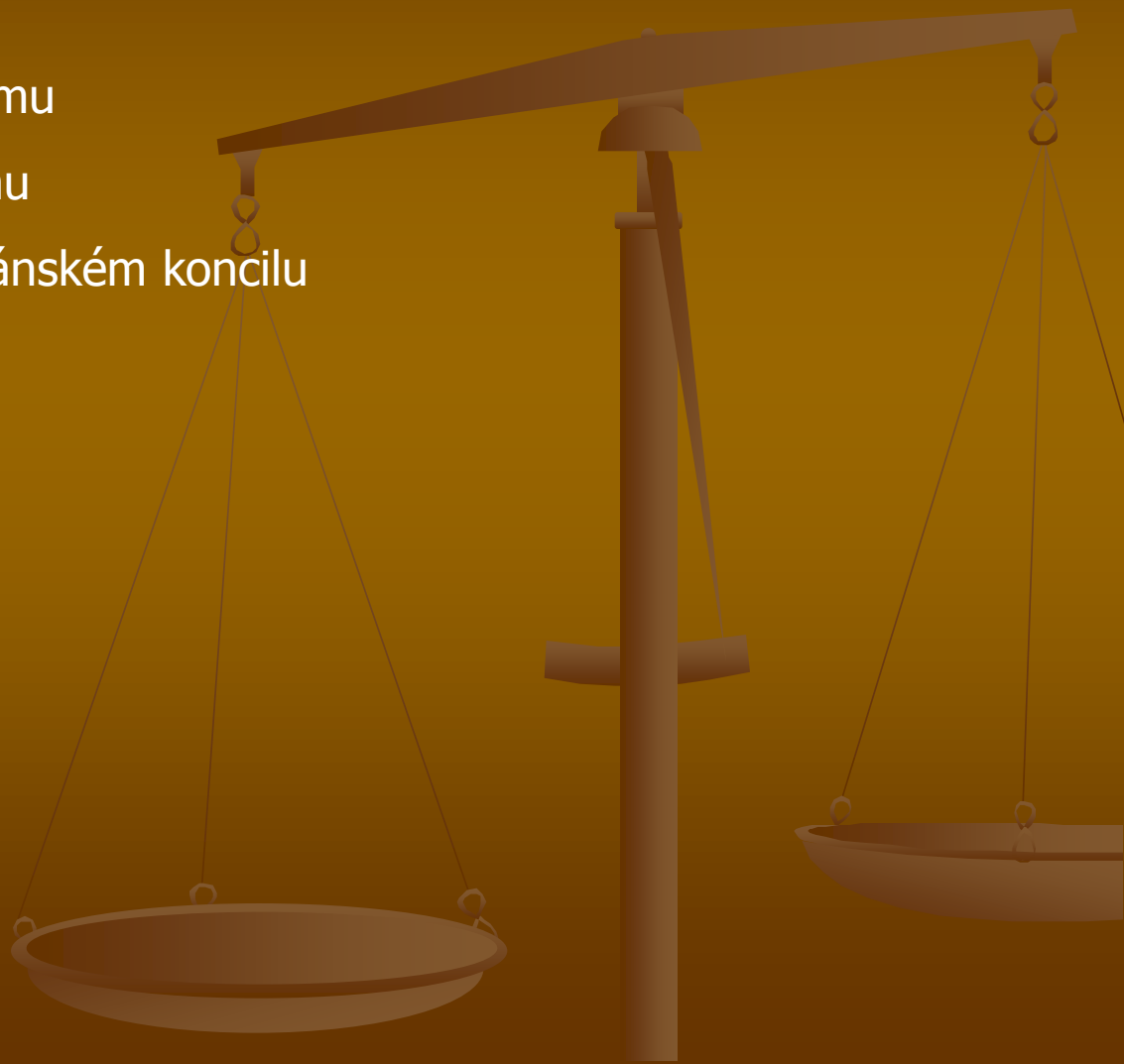
Katolická církev ve vztahu k ekumenizmu

- Ekumenické hnutí se rodí na poli protestantských církví
- Katolická církev se na počátku nezapojuje
- I „pasivita“ vzhledem k velikosti katolické konfesi není bez významu
- 20. století bylo svědkem proměnlivého přístupu KC k otázce ekumenizmu

Etapy katolické otázky po ekumenizmu ve 20. století

- Negativní hodnocení ekumenizmu
- Pozitivní hodnocení ekumenizmu
- Ekumenická otázka na 2. vatikánském koncilu
- Pokoncilní vývoj

Negativní hodnocení ekumenizmu

Dekret svatého oficia z 16. září 1864: zakazuje katolíkům účast v anglické „*Association for promoting of the Union of Christendom*“ (založena v roce 1857).

Encyklika papeže Lva XIII. o jednotě církve *Satis cognitum* z 29. června 1896: mimo jiné navrhuje teorii o třech větvích jedné pravé církve Kristovy (tj. anglikánské, římskokatolické a pravoslavné).

Dekret svatého oficia ze 4. července 1919: připomíná zákaz účastnit se na nekatolických sdruženích pro sjednocení křesťanů z roku 1864 (jednalo se o reakci na rozhodnutí episkopální církve americké, která hodlala po misijní konferenci v Edinburgu v roce 1910 svolat celosvětové shromáždění křesťanů).

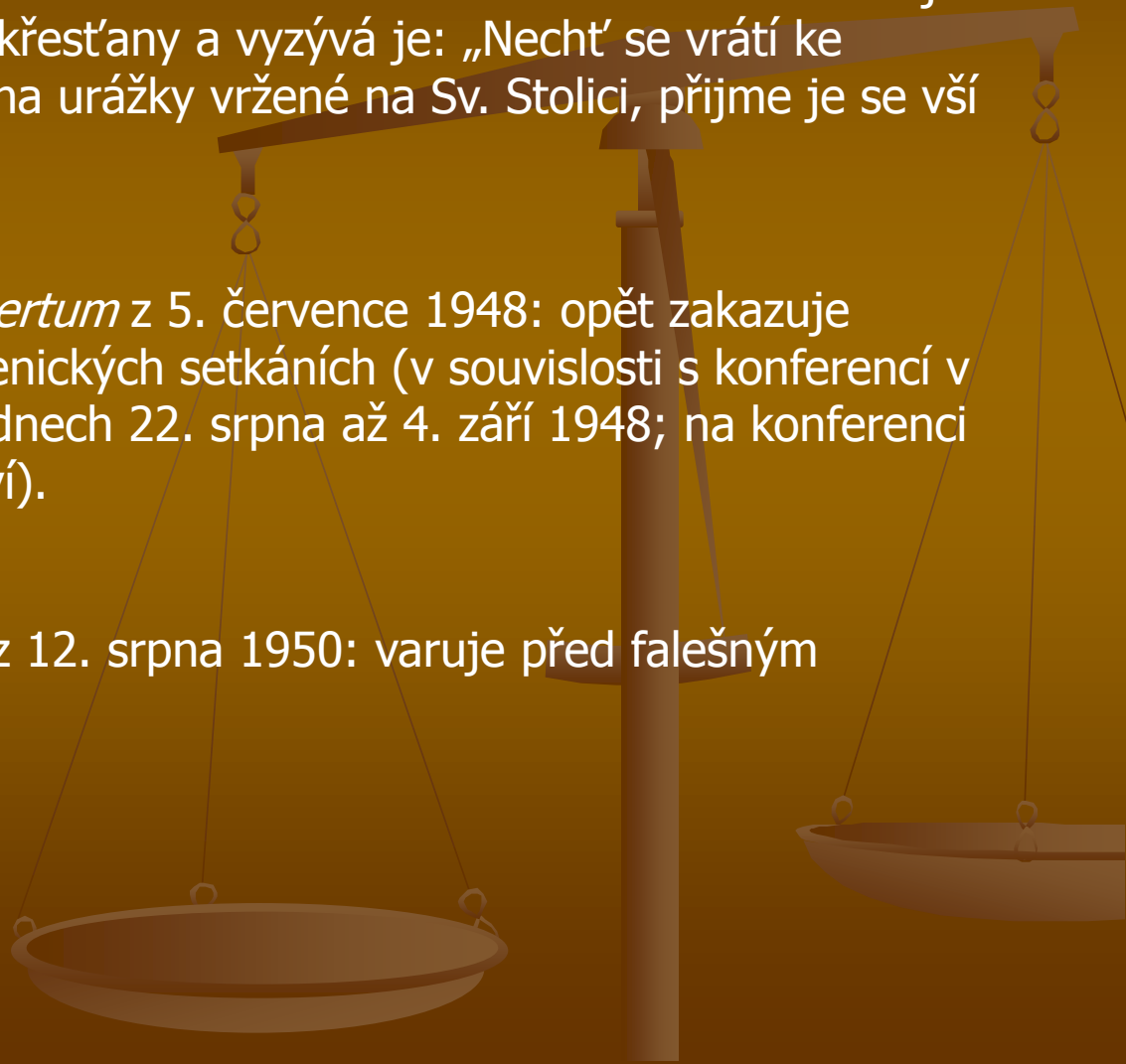
Svaté officium odpovědělo dne 6. července 1927 na dotaz, zda je dovoleno římským katolíkům zúčastnit se ekumenických shromáždění nebo podporovat konference, jež mají zacíl znovusjednocení křesťanských skupin, NE (v souvislosti s první konferencí Hnutí pro víru a řád v Lausanne v srpnu roku 1927).

Negativní hodnocení ekumenizmu

Encyklika Pia XI. o jednotě křesťanů *Mortalium animos* z 6. ledna 1928: mimo jiné ekumenické nekatolíky nazývá pankřesťany a vyzývá je: „Nechť se vrátí ke společnému Otci a on zapomíná na urážky vržené na Sv. Stolicí, přijme je se vší láskou otcovského srdce.“

Monitum svatého oficia *Cum compertum* z 5. července 1948: opět zakazuje římským katolíkům účast na ekumenických setkáních (v souvislosti s konferencí v Amsterdamu, která se konala ve dnech 22. srpna až 4. září 1948; na konferenci došlo k ustavení Světové rady církví).

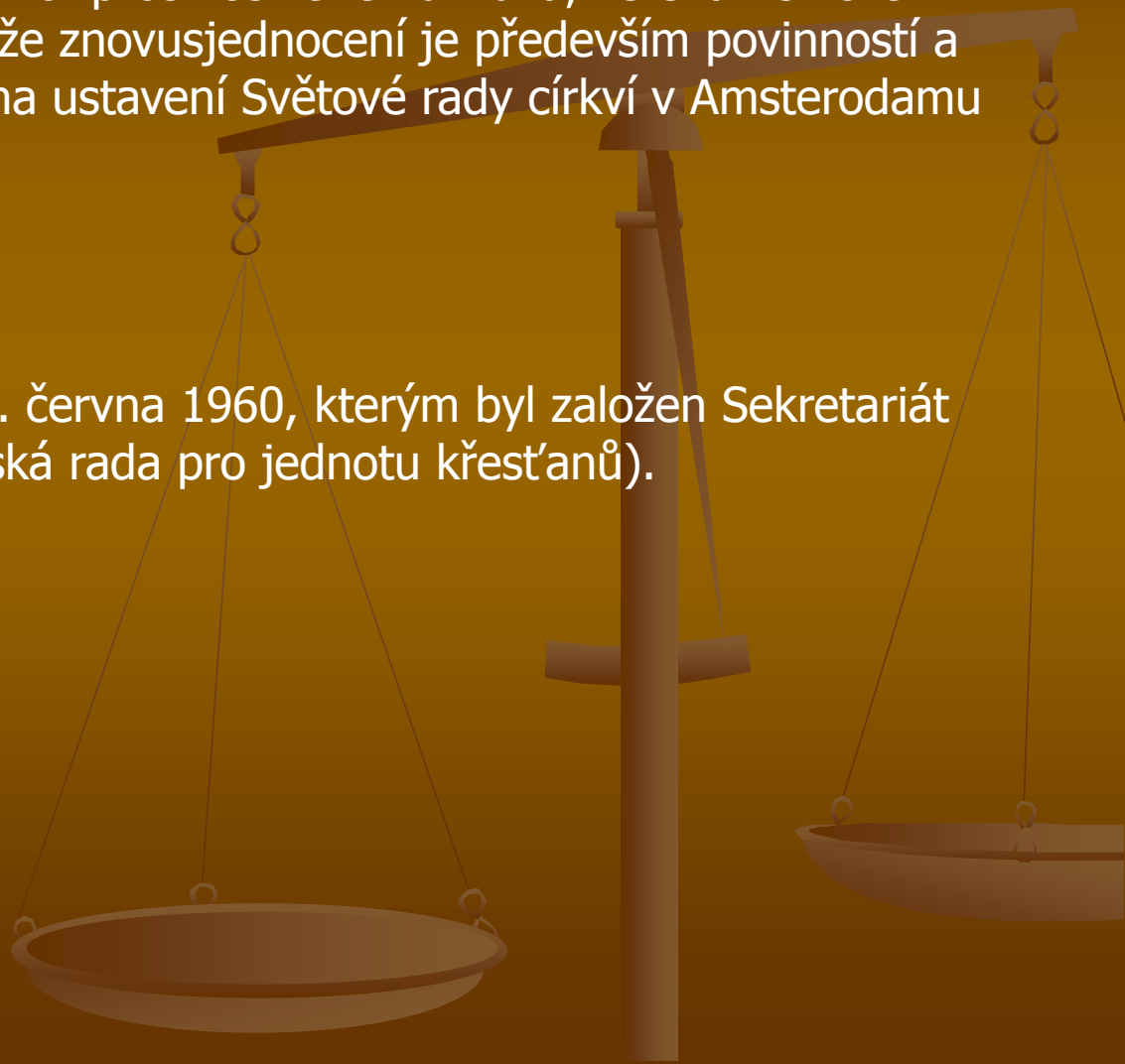
Encyklika Pia XII. *Humani generis* z 12. srpna 1950: varuje před falešným irenismem.

Pozitivní hodnocení ekumenizmu

Instrukce *De motione ecumenica* z 20. prosince 1949: uznává, že ekumenické hnutí je též „*vanutím Ducha sv.*“ a že znovusjednocení je především povinností a úkolem církve (instrukce je reakcí na ustavení Světové rady církví v Amsterodamu v roce 1948).

Motu proprio *Superno Dei nutu* z 5. června 1960, kterým byl založen Sekretariát pro jednotu křesťanů (dnes Papežská rada pro jednotu křesťanů).

2. vatikánský koncil a ekumenická otázka

Vyhlášení úmyslu „Ekumenického koncilu“ papežem Janem XXIII. v roce 1959:
"My nechceme vyhledávat, kdo měl pravdu a kdo ne. Zodpovědnost je rozdělená.
Chceme jen říci: Sejděme se a učiňme konec rozdělením."

Angažování teologů s ekumenickým cítěním (Congar, Rahner) v roli poradců - *peritis*

Přizvání „pozorovatelů“ z nekatolických konfesí (40-100 účastníků)

Činnost Sekretariátu pro jednotu křesťanů (kardinál A. Bea)

Zrušení exkomunikace mezi Západem a Východem

2. vatikánský koncil a ekumenická otázka

Nejdůležitější výpovědi 2. vatikánského koncilu najdeme v dokumentech:

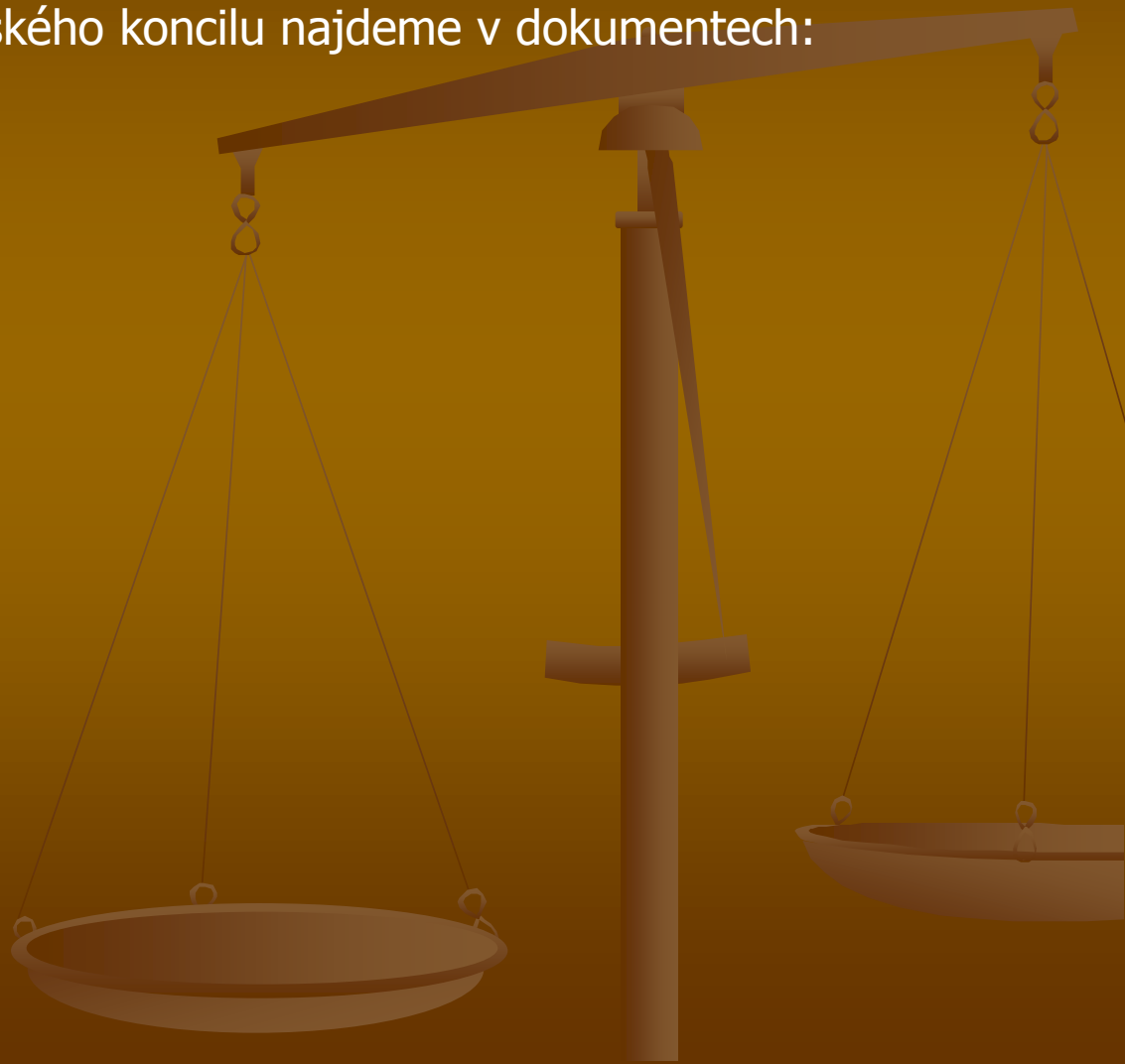
Dei Verbum

Lumen gentium

Gaudium et spes

Unitatis redintegratio – *dekret*

Dignitatis humanae – *deklarace*

2. vatikánský koncil a ekumenická otázka

Nejdůležitější témata 2. vatikánského koncilu k otázce ekumenizmu:

- hledání jednoty Kristovy církve podstatně patří k programu všech křesťanů
- pozitivní hodnocení nekřesťanských společenství jako *církví* a *církevních společenství*
- *seberelativizace* KC: pravá církev JK „*subsistit in*“ římskokatolické církvi, kterou řídí Kristův nástupce a biskupové ve společenství s ním. Církev jako instituce „zjevuje“ církev JK v dějinné podobě.
- existence řádu (hierarchie hodnot) vzhledem k jejich různé spojitosti se základem křesťanské víry

2. vatikánský koncil a ekumenická otázka - zhodnocení

Koncil otevřel cestu k hledání jednoty církve, ale neurčil konkrétní podoby jednoty (návrat x přijetí jednoty v různosti)

Pokoncilní optimismus v očekávání brzkého sjednocení se nenaplnil

Zrod koncilní „kritiky“ a odmítnutí – arcibiskup Lefebvre a Kněžské bratrstvo sv. Pia X.

Ekumenický direktář (1967, 1970). Nový Direktář k provádění ekumenických principů a norem z 25. března 1993.

Encyklika Jana Pavla II. o ekumenickém úsilí *Ut unum sint* z 25. května 1995: papež podpořil další studium otázky primátu římského biskupa, které by přispělo k tomu, aby se tento úřad stal opravdovou „službou jednotě“, rovněž plně podpořil další ekumenický dialog.